

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 904/2023
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милица Брковић, адвокат из ..., против туженог Завода за васпитање деце и омладине, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Данило Матић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2924/22 од 28.10.2022. године, у седници већа одржаној 24.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2924/22 од 28.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 48/21 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и поништен Анекс 1 Уговора о раду бр. .. од 25.02.2020. године, заведен код туженог под бројем .. од 18.12.2020. године, закључен 28.12.2020. године., између тужиље и туженог. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу у којем је тражила да се поништи као незаконито решење туженог бр. .. од 21.12.2020. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог бр. .. од 29.01.2021. године, којим је тужилји отказан уговор о раду. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да је врати на рад, распореди на одговарајуће радно место и обезбеди јој остваривање зараде и свих права у складу са условима предвиђеним важећим Уговором о раду број .. од 15.12.2020. године. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 2924/22 од 28.10.2022. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Другог основног суда у Београду П1 48/21 од 18.05.2022. године у делу става четвртог изреке, којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље за распоређивање на одговарајуће радно место и тужбу тужиље у том делу одбацио. Ставом другим изреке, потврђена је пресуда Другог основног суда у Београду П1 48/21 од 18.05.2022. године у ставу другом, трећем, преосталом делу става четвртог и у ставу петом изреке, а жалба тужиље у том делу

одбијена као неоснована. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. и 441. Закона о парничном поступку Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање на битну повреду из одредаба члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП је без утицаја будући да иста не представља ревизијски навод.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је по основу уговора о раду бр. .. од 25.02.2020. године код туженог засновала радни однос на одређено време, на пословима ..., ради замене запосленог за време трајања мере забране напуштања стана изречене том запосленом. Тужила је 15.12.2020. године закључила уговор о раду бр. .., на неодређено време, за обављање истих послова. Уговор је у име туженог потписао ББ у својству в.д. директора туженог а претходно је донео одлуку од истог датума бр.../1 о пријему у радни однос тужиље, на основу које одлуке је закључен уговор. Претходно је решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 14.12.2020. године, које је код туженог заведено 22.12.2020. године, ББ разрешен дужности вршиоца дужности директора туженог са 14.12.2020. године, а за новог вршиоца дужности директора туженог именована је ВВ са 15.12.2020. године. Тужени је 21.12.2020. године донео решење бр. .. којим је поништена Одлука туженог о пријему у радни однос тужиље бр. ../1 од 15.12.2020. године и утврђено да уговор о раду бр. .. од 15.12.2020. године није закључен и не производи правно дејство, са образложењем да су одлука и уговор о раду потписани од стране неовлашћеног лица. Тужила је 18.12.2020. године са туженим закључила Анекс 1 уговора о раду (уговора о раду на одређено време) којим је премештена на послове Овај Анекс је поништен правноснажном пресудом донетом у овом поступку, у ком делу се пресуда не побија ревизијом. Решењем од 29.01.2021. године тужени је тужиљи отказао уговор о раду на одређено време од 25.02.2020. године са припадајућим Анексом од 18.12.2020. године, са 02.02.2021. године, због истека рока на који је радни однос заснован, односно због повратка привремено одсутног запосленог. Решењем Привредног суда у Београду од 22.12.2020. године брисан је дотадашњи вршилац дужности директора ББ и уписан нови вршилац дужности директора туженог ВВ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да су, с обзиром на то да је одлуку о пријему у радни однос тужиље на неодређено време од 15.12.2020. године и уговор о раду на неодређено време од истог датума, потписани од стране лица које у том тренутку није имало законско овлашћење да у име и за рачун туженог донесе ту одлуку, односно закључи уговор, решење туженог од 21.12.2020. године, којим је стављена ван снаге одлука о пријему тужиље у радни однос на неодређено време и утврђено да уговор о раду на неодређено време од 15.12.2020. године није ни закључен и не производи правно дејство, није незаконито. У односу на решење туженог од 29.01.2021. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду на одређено време, нижестепени судови су закључили да је то решење донето

правилном примени одредбе члана 37. став 1. тачка 1. Закона о раду. Стога су тужбене захтеве тужиље одбили, с тим да је другостепени суд у делу у коме је тражено да суд пресудом распореди тужиљу на одговарајуће радно место укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу тужиље, налазећи да није у надлежности суда да врши распоређивање запосленог, већ је то овлашћен да чини искључиво послодавац, сходно потребама процеса и организације рада.

По оцени Врховног суда, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 30. Закона о раду, радни однос се заснива уговором о раду (став 1); уговор о раду закључују запослени и послодавац (став 2); уговор о раду сматра се закљученим кад га потпишу запослени и послодавац (став 3); уговор о раду и за рачун послодавац закључује надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте.

Законом о социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 24/11) у члану 129. прописано је да директора установе за васпитање деце и омладине именује оснивач, на четири године, на основу конкурса, по прибављеном мишљењу управног одбора те установе (став 1).

У конкретном случају тужиља је са туженим закључила уговор о раду на одређено време, ради замене одсутног радника за време трајања изречене мере забране напуштања стана, ради обављања послова Овај уговор је закључен 25.02.2020. године, а уговор је у име и за рачун туженог потписао ББ, као в.д. директора туженог. Решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 14.12.2020. године разрешен је ББ дужности вршиоца дужности директора туженог са 14.12.2020. године. Решењем које је донето истог датума од стране истог органа именована је ВВ за вршиоца дужности директора туженог са 15.12.2020. године. Како је Одлуку о пријему тужиље у радни однос на неодређено време од 15.12.2020. године и уговор о раду са тужиљом, који је закључен на основу те одлуке, у име туженог потписао ББ који је у том тренутку већ био разрешен функције вршиоца дужности директора туженог, следи закључак да су и поменута одлука и уговор потписани од стране неовлашћеног лица, те је стога законито решење туженог од 21.12.2020. године којим су ови правни акти поништени.

Насупрот ревизијским наводима, правилно је становиште другостепеног суда да је ББ, потписнику предметне одлуке и уговора о раду на неодређено време функција законског заступника туженог престала даном доношења одлуке о његовом разрешењу са те функције од стране оснивача, а не даном његовог брисања из регистра Агенције за привредне регистре, које брисање има само декларативно дејство. Без утицаја је и тренутак сазнања како тужиље, тако и ББ о наведеном разрешењу. Такође, будући да је одлуку о пријему у радни однос на неодређено време тужиље код туженог потписало неовлашћено лице, а на основу које одлуке је закључен уговор о раду на неодређено време са тужиљом, без утицаја је позивање у ревизији на то да послодавац није овлашћен да својом одлуком утврђује пуноважност уговора о раду, односно да уколико сматра да тај уговор није пуноважан исти стави ван правне снаге. Ово стога што наведени уговор јесте ништав и свакако не постоји у правном поретку.

Правилна је побијана одлука и у делу којим је одбијен тужбени захтев да се поништи решење туженог о престанку радног односа тужиље на одређено време, будући да је то решење донето у свему у складу са чланом 37. став 4. Закона о раду, код утврђене чињенице, која се ревизијом не може побијати, да се радник кога је тужиља замењивала вратио на рад.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**